

19 Αυγούστου 2022

Δύναται, ν' ασκηθεί ποινική δίωξη για μετάδοση Θείας Κοινωνίας;

Ορθοδοξία / Κανονικό και Εκκλησιαστικό Δίκαιο

Μητροπολίτης Μάνης Χρυσόστομος

Κατά καιρούς, έχουν διατυπωθεί απόψεις περί ποινικής δίωξης σε κληρικούς, οι οποίοι μετέδωσαν την Θεία Κοινωνία σε πιστούς.

Εν προκειμένω, το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι: Ευσταθεί ποινική δίωξη κατ' έγκλησιν ή αυτεπαγγέλτως ή ακόμη πειθαρχική δίωξη του Υπαλληλικού Κώδικα για την παραπάνω περίπτωση;

Ευθύς εξ' αρχής, διατυπώνουμε την θέση μας, ότι, επ' ουδενί, δύναται ν' ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος οιαδήποτε κανονικού κληρικού για την πράξη μετάδοσης Θείας Κοινωνίας στους προσερχομένους πιστούς ή άλλη πειθαρχικού τύπου δίωξη. Την αντίθετη άποψη, θεωρούμε, όλως διόλου, λαθεμένη. Και εξηγούμεθα:

Ως είναι γνωστόν, στην επιστήμη του ποινικού δικαίου, αδίκημα, έγκλημα είναι πράξη άδικη, που μπορεί να καταλογιστεί σε αυτόν που την πράττει και η οποία τιμωρείται από το νόμο. Αυτή είναι η τυπική - νομική άποψη για το έγκλημα. Από ουσιαστική όμως άποψη, αδίκημα - έγκλημα είναι μία συμπεριφορά, η οποία προσβάλλει, δηλαδή βλάπτει ή απειλεί να βλάψει, ορισμένο έννομο αγαθό. Ακόμη, όπερ και σπουδαιότατο, σύμφωνα με την νομική αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege*, που διατρέχει ολόκληρο το ποινικό μας σύστημα, πρέπει να υπάρχει «νόμος» γραπτός και ακριβής, που να έχει θεσπισθεί σε ανύποπτο χρόνο και πριν την τέλεση της αξιόποινης πράξης, που να τιμωρεί την εν λόγω «πράξη». Και τούτο, γιατί υπάρχει ανάγκη να γνωρίζει ο κάθε πολίτης με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια πως μπορεί να δράσει ελεύθερα, και τι του επιτρέπει και τι του απαγορεύει ο «νόμος». Προσέτι, η ως άνω (υπό λατινικό ένδυμα) αρχή επιτάσσει, ότι αποκλείεται η θεμελίωση ή η επαύξηση του αξιοποίνου χαρακτήρα μιάς πράξης, κατ' ανάλογη εφαρμογή ενός ποινικού νόμου.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, στην οποία αναφερόμεθα, δεν υπάρχει κάποιος νόμος με τον οποίο ο νομοθέτης να εκφράζει σαφώς και με λέξεις μη διφορούμενης σημασίας την βούληση αυτού, ότι η μετάδοση της Θείας Κοινωνίας συνιστά αδίκημα. Προσέτι, ούτε μπορεί, ως προελέχθη, μιάς και δεν υπάρχει νόμος, να γίνει αναλογική εφαρμογή κάποιας άλλης ποινικής παρεμφερούς διάταξης, την οποία να

προσαρμόσουμε στην εν λόγω αξιολογούμενη συμπεριφορά, με την πράξη - ενέργεια δηλ. του ιερουργούντος κληρικού κατά την μετάδοση της Θείας Κοινωνίας. Τούτο το απαγορεύει απολύτως το Σύνταγμα της Χώρας (αρθρ. 7 παρ. 1) και ο ημέτερος Ποινικός Νόμος (αρθρ. 1 ΠΚ).

Και ορθώς απουσιάζει νόμος τις αναφορικώς με την μετάδοση της Θείας Κοινωνίας, καθ' ότι τούτο, είναι ένα γεγονός καθαρώς εκκλησιολογικό - πνευματικό. Το όλον θέμα της μεταδόσεως της Θείας Κοινωνίας ανήκει αποκλειστικώς στα interna corporis της Εκκλησίας. Άλλωστε, το παραδοθέν παρά του Ιησού Χριστού ιερότατο Μυστήριο της Θείας Μεταλήψεως του Αχράντου Σώματος και του Τιμίου Αίματος του Χριστού τυγχάνει το κορυφαίον Μυστήριο, το θαύμα των θαυμάτων, το υψηλότατο εξ' όσων η αγάπη και η σοφία του Θεού επενόησε για το ανθρώπινο γένος. Έχουμε συνεπώς ενώπιόν μας ένα γεγονός που εκφεύγει των ανθρωπίνων νόμων και δεν περικλείεται σ' αυτούς. Αυτός είναι ο λόγος που αποκαλείται η Θεία Κοινωνία και «ζωοποιός τροφή της ψυχής». Άλλωστε, γι' αυτό τον λόγο τελείται και ολοκληρώνεται η Θεία Λειτουργία.

Με την έννοια αυτή, είναι όλως ασυμβίβαστη μία δικαστική ή άλλη ελεγκτική παρέμβαση στα πνευματικά αυτά ζητήματα της αρμοδιότητος της Εκκλησίας. Δεν ευρίσκει κανένα απολύτως έρεισμα μία τυχόν επέμβαση της πολιτείας στα τελούμενα, ήτοι λατρευτικά και δογματικά ζητήματα. Η διαχείριση της λατρευτικής ζωής ανήκει αποκλειστικά στην Εκκλησία και τους ποιμένες της, οι οποίοι οφείλουν να πράττουν πάντοτε με βάση την διδασκαλία της Αγίας Γραφής, τους Ιερούς Κανόνες και την Ιερά Παράδοση.

Ουδέποτε, επιπλέον, πρέπει να παραθεωρείται και λησμονείται, ότι τα της Εκκλησίας αποβλέπουν σε καθαρώς πνευματικά ζητήματα με απώτερο σκοπό την τελείωση του ανθρώπου, ήτοι την ένωση του με τον Θεό, άλλως την θέωση, θέματα ξένα προς τα εγκόσμια και πολιτειακά.

Συνεπώς, δεν χωρεί ποινική δίωξη σε κληρικό της Εκκλησίας μας για μετάδοση της Θείας Κοινωνίας σε πιστούς και αν συμβεί τούτο αντιφάσκει με τον νομικό μας πολιτισμό και την όλη δικαιοσύνη τάξη, αφού, άλλωστε, κατά τα κρατούντα στο ποινικό δικονομικό μας δίκαιο, προκειμένου ο εισαγγελέας να ασκήσει ποινική δίωξη για κάποιο αδίκημα, πρέπει να υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την τέλεση αυτού, ως προς όλα τα στοιχεία του, κι αν, έστω ένα ελλείπει, η δίωξη δεν είναι κατά νόμον δυνατή.

<https://bit.ly/3K6I0Q9>